

WYNIKI BADAŃ NAD WPŁYWEM WIEKU I CZYNNIKÓW ZWIĄZANYCH Z ROZRODEM NA WYDAJNOŚĆ WEŁNY OWIEC MERYNOSA POLSKIEGO

STANISŁAW JEŁOWICKI, ALEKSANDRA KNOTHE

DONIESIENIE

W każdym stadzie podstawowym znajdują się maciorki w różnym wieku, wiadomo zaś, że wydajność wełny zmienia się z wiekiem. Poza wiekiem owiec, jak wykazują liczne obserwacje, duży wpływ na zmienność wydajności wywierają czynniki związane z rozrodem, jak ciąża, jałowość, karmienie jednego lub dwóch jagniąt. Nie branie przy selekcji pod uwagę powyższych wpływów na produkcję wełny prowadzić może do mylnej oceny użytkowości wełnistej poszczególnych osobników.

Prace na temat wpływu poprzednio wymienionych czynników na wydajność wełny prowadzili: Belič, Blacwell i Henderson, Felts, Johansson i Berg, Pallian, Lush i Jones. W Polsce omawianym zagadnieniem zajmowała się Kalinowska.

Podjęta praca miała na celu ustalenie wielkości wpływów wieku owiec i czynników związanych z rozrodem na wydajność wełny oraz obliczenie odpowiednich poprawek, pozwalających na porównywanie wydajności owiec w różnym wieku i w różnych stanach związanych z rozrodem.

Badania przeprowadzono na podstawie dokumentacji trzech stad zarodowych merynosa polskiego, należących do Zjednoczenia Hodowli Zarodowej w Brylewie, Jędrzychowicach I i w Małym Dworze. Obliczenia dokonano na 4019 rocznych wydajnościach strzyżnych maciorek 2—7-letnich znajdujących się w stadach podstawowych w latach 1957—1961. Poprawki na wydajność wełny zależnie od wieku owcy i liczby karmionych przez nią jagniąt określono na podstawie dwuczynnikowej analizy wariancji z niejednakową liczebnością osobników w podgrupach (Snedecor). W obrębie każdego roku i stada obliczono osobno różnice w wydajności wełny potnej owiec różniących się wiekiem i liczbą karmionych jagniąt. Otrzymane tą drogą różnice ważono według liczebności owiec w poszczególnych grupach zgodnie z metodą podaną przez Feltsa, celem otrzymania ogólnej różnicy. Otrzymane różnice między wydajnością owiec

w różnym wieku, oraz karmiących różną liczbę jagniąt odniesiono do wydajności owiec 4-letnich z jednym jagnięciem (tab. 1).

Tabela 1

Różnice w wydajności wełny potnej (kg) między maciorkami jałowymi, karmiącymi jedno lub dwoje jagniąt a maciorkami 4-letnimi karmiącymi jedno jagnię (0,00) przy uwzględnieniu wpływu wieku

The differences in greasy fleece weights (kg) between the dry ewes, feeding one or two lambs and ewes 4 years old feeding one lamb (0.00) taking into account the influence of age

Grupa	Wiek macioerek					
	2 lata	3 lata	4 lata	5 lat	6 lat	7 lat
Maciorki jałowe	0,51	0,61	0,61	0,61	0,43	0,28
Maciorki karmiące 1 jagnię	-0,10	0,00	0,00	-0,03	-0,18	-0,33
Maciorki karmiące 2 jagniąt	-0,22	-0,12	-0,12	-0,15	-0,30	-0,45

Otrzymane wyniki wskazują na to, że istnieją znaczne różnice między wydajnością macioerek rasy merynos polski w stadach zarodowych, w zależności od wieku i liczby karmionych przez owce jagniąt.

ВЛИЯНИЕ ВОЗРАСТА И ФАКТОРОВ, СВЯЗАННЫХ С РАЗМНОЖЕНИЕМ НА ПРОДУКТИВНОСТЬ ШЕРСТИ ОВЕЦ ПОРОДЫ ПОЛЬСКИЙ МЕРИНОС

Резюме

Влияние возраста овец и количества кормленных ягнят на продуктивность шерсти высчитано на основании настрига от 4019 маток из трёх племенных стад польского мериноса.

Продуктивность шерсти 3-, 4- и 5-летних маток удерживалась на том же уровне. Яловые матки дали 0,61 кг шерсти больше. Матки с двумя ягнятами дали меньше на 0,12 кг, нежели матки с одним ягненком.

THE INFLUENCE OF AGE AND FACTORS CONNECTED WITH REPRODUCTION
UPON THE GREASY FLEECE WEIGHT OF POLISH MERINO EWES.
PRELIMINARY REPORT

S u m m a r y

Correlation factors were calculated by fitting constants for age of ewe and number of lambs reared during the period of wool growth. Data consisted of 4019 fleece weight records from Polish Merino ewes of 3 stud flocks. Fleece weights of ewe 3, 4 and 5 years of age were maintained on the same level. Dry ewes clipped 0,61 kg more than ewes with single lambs and these clipped 0,12 kg more than ewes with twins.

STRESZCZENIE

Na podstawie 4019 wydajności strzyżonych owiec z 3 stad zarodowych merynosa polskiego ustalono wielkość wpływu wieku i liczby karmionych jagniąt na wydajność wełny maciorek.

Owce 3-, 4- i 5-letnie nie różniły się między sobą wydajnością wełny. Maciorki jałowe miały o 0,61 kg wełny więcej, maciorki z 2 jagniętami o 0,12 kg wełny mniej od owiec z jednym jagnięciem.